

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA DOBOJ ISTOK

OPĆINSKI NAČELNIK

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE DOBOJ ISTOK
ZA PERIOD 2024. – 2026. GODINA**

Klokotnica, novembar 2023. godine

Sadržaj

Uvod u Dokument okvirnog budžeta općine Doboj Istok za period 2024-2026.	3
1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze	4
1.1 Tekući makroekonomski trendovi i predviđanja u BiH i Federaciji BiH za period 2024.- 2026. godina	4
2. Srednjoročna fiskalna politika.....	7
3. Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza.....	8
4. Prihodi Budžeta Općine Doboj Istok.....	12
4.1. Porezni prihodi.....	13
4.1.1. Prihodi od indirektnih poreza	13
4.1.2. Porez na dohodak	13
4.1.3. Porez na imovinu	14
4.2. Neporezni prihodi.....	14
4.3. Rizici po projekcije prihoda	14
5. Struktura potrošnje u javnom sektoru	15
6. Rashodi Budžeta Općine Doboj Istok.....	16
7. Budžetski prioriteti za period 2024. – 2026. godina.....	17

Dodatak:

Tabela 10.: Tabela pregled projekcija prihoda, primitaka i finansiranja Općine Doboj Istok za period 2024. - 2026.godina

Tabela 11.: Tabela pregled odobrenih indikativnih gornjih granica rashoda Općine Doboj Istok za period 2024. - 2026.godina

Na osnovu članova 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), načelnik Općine Doboј Istok donosi

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE DOBOJ ISTOK
ZA PERIOD 2024. – 2026.GODINA**

Uvod u Dokument okvirnog budžeta općine Doboј Istok za period 2024. - 2026. godina

Zakonom o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14,8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i i 25a/22), definisan je Dokument okvirnog budžeta (DOB) kao akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na njemu se zasniva priprema i izrada budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOBa, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a. Izrada DOB-a zasniva se na procjeni makroekonomskih indikatora, privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora i prognozi prihoda i rashoda.

Glavni cilj Dokumenta okvirnog budžeta, kao ključnog strateškog dokumenta, je osigurati povezanost između prioriternih politika Načelnika općine Doboј Istok i načina na koje on vrši raspodjelu budžetskih sredstava, kao i da doprinese razvoju strateškog planiranja prioriteta iciljeva Načelnika općine Doboј Istok. Na osnovu navedenog DOB je ključni rezultat srednjoročnog procesa planiranja i izrade budžeta.

Trogodišnje planiranje budžeta svake godine, za period od sljedeće tri godine, obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova i prikazuje srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda budžetskih korisnika za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda. Stoga, ovakav proces pripreme DOB-a doprinosi razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva Načelnika općine Doboј Istok, te predstavlja osnovni dokument za raspodjelu budžetskih sredstava.

Efikan i uspješan proces srednjoročnog planiranja budžeta zahtjeva posvećenost i racionalnost svih relevantnih učesnika u budžetskom procesu (uključujući Načelnika općine Doboј Istok, Općinsko vijeće, Službu za poduzetništvo i financije i korisnike općinskog budžeta).

Stoga, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je DOB općine Doboј istok za period 2024. - 2026. godina koji u svojoj strukturi sadrži:

1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze u BiH i Federaciji BiH za period 2024 – 2026. godina,
2. Srednjoročnu fiskalnu politiku,
3. Srednjoročnu poreznu politiku I prognozu direktnih i indirektnih poreza,
4. Prihode Budžeta Općine Doboј Istok za budžetsku i za sljedeće dvije godine,
5. Strukturu potrošnje u javnom sektoru
6. Rashode Budžeta Općine Doboј Istok za period 2024-2026. godina,,
7. Budžetske prioritete za period 2024. – 2026. godina,

Služba za poduzetništvo i financije predlaže Načelniku općine Doboј Istok usvajanje ovog dokumenta (DOB-a 2024. - 2026. godina), u čijem sklopu su ukupne gornje granice rashoda za narednu godinu i naredne dvije godine, što je osnova za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova na Općini za fiskalnu 2024. godinu i naredne dvije godine.

Uzimajući kao polaznu osnovu činjenicu da općina Doboј Istok nema utjecaj na kreiranje fiskalne politike općenito, a koja se odražava na ekonomsku situaciju u Općini, ovaj DOB počinje strateškim ciljevima ekonomske i fisklane politike FBiH, koji predstavljaju temelj za strateška opredjeljenja općine Doboј Istok u narednom periodu.

Dokumentacionu osnovu za izradu Dokumenta okvirnog budžeta općine Doboi istok za period 2024. - 2026. godinu predstavljaju:

- Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine/gradove kantona i Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine/gradove kantona za 2023. godinu i projekcije za period 2024. - 2026.godina (dostavljene od strane Federalnog ministarstva finansija u martu i oktobru 2023. godine),
- Izvršenje Budžeta općine Doboi Istok za 2022. godinu,
- Pokazatelji koji se odnose na nivo ostvarenih prihoda Budžeta općine Doboi Istok u periodu januar-juni 2023. godine,
- Dokument okvirnog budžeta Makroekonomske projekcije 2024. - 2026. godina Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) (mart 2023. godina),
- Bilten Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje – OMA Bilten (mart/april i maj/juni 2023. godine),
- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. godina, (mart 2021. godine)
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2024.- 2026. godinu (maj 2023. godine),
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2024. – 2026. godina (maj 2023. godine).
- Makroekonomski pokazatelji po kantonima FBiH juni 2023. godine,

1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike. U ovom poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu s fokusom na 2023.godinu godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnov za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

1.1 Tekući makroekonomski trendovi i predviđanja u BiH i Federaciji BiH za period 2024.-2026. godina

Ekonomska kriza uzrokovana širenjem globalne pandemije virusa Covid-19 u Bosni i Hercegovini se manifestovala istovremenim padom domaće i izvozne tražnje. Međutim, već početkom 2021. godine došlo je stabilizacije epidemioloških prilika što se pozitivno odrazilo na ekonomsku aktivnost kako u vanjskom okruženju, tako i u Bosni i Hercegovini. Naime, oporavak prije svega izvozne, a kasnije i domaće tražnje u drugom i trećem kvartalu 2021. godine rezultirao je osjetnijim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema raspoloživim podacima Agencije za statistiku BiH (BHAS-a) u periodu januar-december 2021. godine zabilježila realni rast BDP-a od 12,61 % u odnosu na isti period 2020. godine.

Ekonomski rast je nastavljen i u 2022. godini, naročito u prvom polugodištu, dok se posljedice rata u Ukrajini i visoke inflacije nisu prelele i na Bosnu i Hercegovinu. Na osnovu raspoloživih podataka nacionalnih računa za prva tri kvartala i kratkoročnih statističkih pokazatelja za četvrti kvartal, DEP procjenjuje da je Bosna i Hercegovina u 2022. godini zabilježila realni rast BDP-a od 3,7%, dok je nominalna stopa rasta iznosila 11,7% u odnosu na prethodnu godinu. U DEP-u zaključuju da je domaća tražnja, kroz povećanje finalne potrošnje i investicija, predstavljala ključno uporište ekonomskog rasta. Posebno ističu da ono što je obilježilo 2022. godinu u ekonomskom smislu, kako u Bosni i Hercegovini tako i u svijetu, jesu svakako pojačani inflatorni pritisci i izrazito visoke stope rasta cijena roba i usluga. Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u 2022. godini je u prosjeku zabilježen rast nivoa cijena od 14,0% u odnosu na prethodnu godinu.

U posljednjem DEP-ovom dokumentu makroekonomskih projekcija se napominje da važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu, pored internih dinamika, predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27. DEP-ove projekcije makroekonomskih pokazatelja zasnivaju se na Zimskim projekcijama Evropske komisije iz februara 2023. godine. Takođe se pozivaju na posljednje objave referentnih međunarodnih institucija u svijetu kao što su Međunarodni Monetarni Fond i Svjetska Banka, te ističu da pored eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji predstavljaju i institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturalnih reformi.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u sljedećem tabelarnom pregledu

Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2021.- 2026. godine

miliona KM

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	39.921	45.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Nominalni rast u %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,7	107,7	104,3	102,5	102,5	102,3
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	38.136	41.407	45.462	48.696	51.425	54.435
Realni rast u %	7,6	3,7	2,0	2,7	3,0	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2,0	14,0	6,1	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.342	39.561	41.438	43.127	44.687	46.206
Realni rast u %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Vladina potrošnja u mil KM	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Realni rast u %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Realni rast u %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Realni rast u %	4,8	5,3	4,0	3,6	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Realni rast u %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Realni rast u %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6,0
Uvoz (robe i usluge) u mil.KM	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Nominalni rast u %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5
Realni rast u %	20,5	18,8	4,7	5,7	5,7	5,9
Izvoz (robe i usluge) u mil.KM	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Nominalni rast u %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	21,1	21,5	22,5	23,3	24,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Rast u %	-17,2	121,8	-16,1	-17,8	-18,3	-7,5
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2,0

Izvor: DEP - mart 2023.godine

Tabela 2. Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2021.- 2026. godine

miliona KM

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	40.031	45.518	48.462	51.170	53.956	56.932
Nominalni rast u %	12,5	13,7	6,5	5,6	5,4	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,9	109,5	104,4	102,6	102,4	102,1
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	38.144	41.560	46.421	49.853	52.697	55.776
Realni rast u %	7,2	3,8	2,0	2,9	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2,0	14,0	6,2	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.259	39.284	41.618	43.255	44.741	46.249
Realni rast u %	3,8	1,8	0,9	1,4	1,2	1,3
Vladina potrošnja u mil KM	7.595	8.513	8.939	9.296	9.575	9.843
Realni rast u %	2,9	1,3	1,2	1,5	1,0	0,7
Privatna potrošnja u mil KM	26.665	30.771	32.679	33.958	35.165	36.405
Realni rast u %	4,0	1,9	0,8	1,4	1,3	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.399	10.081	10.656	11.229	12.083	13.023
Realni rast u %	5,1	0,3	0,7	3,5	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.356	1.451	1.610	1.771	1.948
Realni rast u %	-31,5	-5,0	1,9	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.206	8.725	9.205	9.619	10.312	11.075
Realni rast u %	15,3	1,2	0,5	2,9	5,5	6,0
Uvoz (robe i usluge) u mil.KM	21.104	28.230	29.648	31.762	34.133	37.025
Nominalni rast u %	26,8	33,8	5,0	7,1	7,5	8,5
Realni rast u %	20,6	6,2	1,1	5,7	6,0	5,9
Izvoz (robe i usluge) u mil.KM	16.665	21.954	23.133	25.527	28.228	31.421
Nominalni rast u %	38,7	31,7	5,4	10,4	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	12,0	2,3	8,4	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,5	23,3	23,3	24,0	25,0	25,8
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-2.071	-1.873	-1.632	-15.573
Rast u %	-17,9	121,5	1,3	-9,6	-12,9	-3,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,3	-4,5	-4,3	-3,7	-3,0	-2,8

Izvor: DEP - oktobar 2023.godine

U periodu 2024-2026. godina, kako u BiH tako i svijetu očekuje se usporovanje ekonomskog rasta što će se odraziti i na kretanje obima proizvodnje, zaposlenosti i izvoza. Pored očekivanih relativno povoljnih eksternih prilika u ovom srednjoročnom vremenskom okviru se očekuje i značajniji utjecaj internih dinamika u funkciji jačanja industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Naime, tokom ovog perioda očekuje se da bi reformske mjere na unaprijeđenju poslovnog ambijenta koje provode nadležne institucije u Bosni i Hercegovini trebale polučiti mjerljive rezultate. Pobljšanje poslovnog ambijenta trebalo bi rezultirati povećanjem investicionih ulaganja (domaćih i inostranih), veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentske pozicije bh. proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima.

Obim industrijske proizvodnje u BiH, prema preliminarnim podacima BHAS-a za 2022. godinu je ostvario je rast od 1,7% u odnosu na isti period prošle godine. Rast obima industrijske proizvodnje ostvaren isključivo zahvaljujući rastu u okviru prerađivačke industrije od 4,4%, dok je došlo do pada proizvodnje električne energije za više od 5% i sektora rudarstva od 3,7% u ovom periodu.

BiH je u 2022. godini zabilježila rast obima vanjskotrgovinske razmjene u odnosu na 2021. godinu. Na povećanje obima vanjskotrgovinske razmjene najviše je uticala galopirajuća globalna inflacija prouzrokovana nestabilnom ekonomijom zbog rata između Rusije i Ukrajine te konstantan rast cijena roba i usluga na međunarodnom i domaćem tržištu.

2 - Srednjoročna fiskalna politika

Fiskalna politika, usklađena je sa mjerama Reformske agende, u 2023. godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Kao i ranijih godina, svi reformski procesi u ovoj oblasti prvenstveno su fokusirani na približavanje standardima Evropske Unije. U oblasti politika direktnog oporezivanja focus je na izmjenama oporezivanja dohotka i obračuna obaveznih doprinosa, u pravcu smanjenja poreznog opterećenja, kao i težnji za smanjenjem ukupnog fiskalnog opterećenja rada, mjerenoj OECD metodologijom, kao suma poreza i doprinosa u odnosu na ukupan trošak poslodavaca po osnovu rada. Predloženi zakonski propisi, smanjenjem zbirne stope doprinosa sa 41,5% na 32,5%, uz proširenje porezne osnovice, smanjuju ukupno fiskalno opterećenje rada sa trenutnih 36,42% na 35,22%. Radi unapređenja poslovnog okruženja, fokus će biti stavljen na nastavak aktivnosti usmjerenih na uspostavi jednošalterskog sistema poslovanja, što će u mnogo čemu ovisiti o usvajanju Zakona o elektronskom potpisu u FBiH i njegovoj primjeni. Siva ekonomija prepoznata je kao vodeći faktor uticaja na fiskalnu politiku i cjelokupnu ekonomsku sliku. Kao njegova glavna uloga i razlog djelovanja utaja poreza, takva pojava implicira zadržavanje određenog nivoa prihoda skrivenih izvan zvanične statistike što lančano utiče i na samo iskazivanje visine bruto domaćeg proizvoda odnosno stvara iskrivljenu sliku stvarnog ekonomskog stanja. Nadalje, posljedično tome, vodeći se pogrešnim pokazateljima, postoji opasnost od donošenja pogrešnih odluka, predlaganja pogrešnih politika, a u cilju obezbjeđenja dodatnih izvora nedostatnih javnih prihoda može doći i do povećanja poreznog tereta za one obveznike, koji poštuju zakonske propise u potpunosti. Stoga u narednom periodu poseban fokus će biti stavljen na mjere suzbijanja neformalne ekonomije.

Izazovi sprečavanja sive ekonomije i porezne utaje, te uspostave veće porezne discipline od strane poreznih obveznika, nameću obavezu jačanja inspekcija i unapređenja njihove uzajamne koordinacije i komunikacije, posebno u smislu većeg obuhvata relevantnih informacija koje bi se razmjenjivale između mjerodavnih tijela.

U narednom periodu, fokus porezne politike bit će usmjeren i na prilagođavanju legislative procesa, obzirom da je Bosna i Hercegovina postala članica Globalnog foruma za transparentnost i razmjenu informacija u porezne svrhe u 2018. godini, te je u 2019. godini postala članicom u Inkluzivnom okviru za provedbu i praćenje mjera razvijenih u okviru Projekta OECD-a/G20 sprečavanja erozije porezne osnovice i premještanja dobiti (Inkluzivni okvir o BEPS-u), te je potpisala Multilateralnu konvenciju o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim pitanjima (MAC) i Multilateralnu konvenciju o provedbi mjera za sprečavanje erozije porezne osnovice i premještanja dobiti koje se odnose na porezni ugovor (MLI).

Primjenom izmijenjenih i dopunjenih odredbi Zakon o fiskalnom sistemu u Federaciji Bosne i Hercegovine, čije se usvajanje planira u narednom periodu nakon uspostave nove Vlade Federacije BiH, stvorit će se prepostavka jačoj poreznoj disciplini, smanjenju neloyalne konkurencije i boljem uređenju tržišta u Federaciji BiH.

Nadalje, pod utjecajem globalne ekonomije, uslijed razvoja i širenja novih, prvenstveno digitalnih, načina poslovanja, otvara se dodatni prostor za razvoj sive ekonomije. U pravcu preventivnog djelovanja, planirano je i jasno definisanje mjera, aktivnosti, rokova i plana dinamike za tehničko-tehnološko unapređenja sistema fiskalizacije, na čijoj provedbi će se aktivno raditi u narednom periodu.

Provedbom svih prednje navedenih mjera doprinijet će se osiguranje dodatnog i stabilnog izvora poreznih prihoda, a time otvoriti prostor za smanjenje parafiskalnog pritiska za pravne subjekte, koji već posluju unutar formalne ekonomije.

Općinski načelnik bit će usmjeren na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora te jačanja upravljanja javnim finansijama, kako na strani prihoda tako i na strani rashoda budžeta. Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati utjecaj na općinu Doboi Istok, za period 2024. – 2026. godina bit će orijentisani na nastavak aktivnosti kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza.

3 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini, koja su se odrazila na cjelokupnu ekonomiju. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o stanju inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih prepostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2024.-2026. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2023. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2023-2026. godina.

Svaki neplanirani događaj u 2023. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda za Bosnu i Hercegovinu u periodu 2023-2026 dostupne su u Tabeli 3. Kako bi se osigurala uporedivost projektiranih i naplaćenih prihoda od indirektnih poreza, projekcije prihoda od indirektnih poreza prikazane su na gotovinskoj osnovi u skladu sa izvještajima UIO o naplati po vrstama prihoda.

Tabela 3. Projekcija prihoda od indirektnih poreza (2023-2026)

Vrsta prihoda (neto)	U mil KM					Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija				2023	2024	2025	2026
	2022	2023	2024	2025	2026				
PDV	5.121,5	5.382,1	5.578,6	5.789,7	5.992,6	5,1%	3,7%	3,8%	3,5%
Akcize	1.580,0	1.623,2	1.743,3	1.791,1	1.861,1	2,7%	7,4%	2,7%	3,9%
Carine	431,9	470,3	503,7	539,9	585,8	8,9%	7,1%	7,2%	8,5%
Putarina	627,2	639,7	657,0	676,7	699,0	2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
Ostalo	66,1	36,3	36,3	36,3	36,3	-45,1%	0,0%	0,0%	0,0%
UKUPNO	7.826,7	8.151,6	8.518,9	8.833,7	9.174,9	4,2%	4,5%	3,7%	3,9%
Namjenska putarina	-392,0	-399,8	-410,6	-422,9	-436,9	2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	7.434,8	7.751,8	8.108,2	8.410,8	8.738,0	4,3%	4,6%	3,7%	3,9%

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dažbina) uplaćuju se na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju sljedećim redoslijedom:

1. Otplata vanjskog duga,
2. Raspodjela na račun rezervi,
3. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
4. Raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti. U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15) prihodi sa Jedinstvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije 36,20 %
2. Finansiranje funkcija kantona 51,48 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %
4. Direkcija za ceste 3,90 %

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

U narednim tabelarnim pregledima daju se projekcije indirektnih i direktnih poreza za nivo Tuzlanskog kantona za period 2024-2026. godina dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija Sarajevo.

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su sljedeće:

Tabela 4. – Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
Tuzlanski kanton ukupno (I + II + III)	409.217.797	453.340.698	490.357.289
I Kanton	333.112.804	370.269.053	400.502.601
II Gradovi/općine TK ukupno	60.047.194	65.543.915	70.895.767
III JU Direkcija regionalnih cesta TK	16.057.799	17.527.730	18.958.921

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

Porez na dobit preduzeća, izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija, predstavlja u cjelosti prihod Kantona, i u narednom trogodišnjem periodu projicira se u sljedećim iznosima

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu porezana plaće, za nivo kantona su sljedeće:

Tabela 5. – Projekcije prihoda od poreza na dohodak

Porez na dohodak (KM)	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
Tuzlanski kanton ukupno (I + II)	131.919.979	150.777.998	172.705.565
I Kanton	80.101.743	91.552.322	104.866.730
II Gradovi/općine TK ukupno	51.818.236	59.225.676	67.838.835

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

Projekcije prihoda za gradove/općine i vanbudžetske fondove

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona za općinu Doboj Istok očekuje se u sljedećim iznosima za period 2024.-2026. godina:godina:

*Tabela 6. – Revidirana projekcija prihoda od Indirektnih poreza za 2023. godinu i period 2024-2026 godina za gradove/općine TK

Gradovi/Općine TK	Projekcija 2023	Projekcija 2024	u KM	
			Projekcija 2025	Projekcija 2026
DOBOJ ISTOK	1.337.969,00	1.388.000,00	1.534.265,00	1.664.224,00

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) - septembar 2023.godine

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kantoni i općine prikupljaju niz direktnih poreza, koji uključuju porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak, porezi na imovinu, kao i neporezne prihode po osnovu kantonalnih i federalnih propisa o porezima na imovinu i niz drugih neporeznih prihoda, koji im omogućavaju finansiranje ustavom utvrđenih funkcija.

Prihodi od poreza na dohodak na nivou gradova/općina TK za period 2024.-2026. godina projiciraju se kako slijedi:

Tabela 7. – Revidirana projekcija prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2023.godinu i period 2024-2026. godina za gradove/općine TK

Gradovi/Općine TK	u KM			
	Projekcija 2023	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
DOBOJ ISTOK	1.630.398,00	1.762.046,00	1.883.388,00	2.016.774,00

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) - oktobar 2023.godine

Projekcije prihoda Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona, date su u sljedećem tabelarnom pregledu:

Tabela 8. – Projekcije prihoda Direkcije regionalnih cesta TK

PRIHODI	PROJEKCIJE			
	2023	2024	2025	2026
Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa	15.471.271	16.228.513	17.938.651	19458.132
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	5.140.878	5.290.133	5.449.018	5634.383
TUZLANSKI KANTON UKUPNO:	20.612.149	21.518.646	23.387.669	25.092.515

Izvor: Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona

Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/20, 55/20-Isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 01/22, 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22, 10/23 i 37/23), definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Takođe, definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od putarine u iznosu od 0,25 KM po jednom litru, za izgradnju autocesta i drugih cesta koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Tabela 9. - Projekcije prihoda regionalnih cesta TK koje pripadaju Općini Doboi istok

PRIHODI OD DIREKCIJE CESTA TK	PROJEKCIJE			
	2023	2024	2025	2026
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta 717114	28.501	29.328	30.209	31.237
Prihodi od indir. poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa 717131	85.773	89.971	99.452	107.876
OPĆINA DOBOJ ISTOK	114.274	119.299	129.661	139.113

Izvor: Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona

4. Prihodi budžeta Općine Doboj Istok

Tabela 10. - Projekcije poreznih i neporeznih prihoda, primitaka i sredstava Općine Doboj Istok za period 2024.- 2026.godina

Ekonomski kod	OPIS	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
		2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025.godina	2026.godina
	I UKUPNA BUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C)	5.817.866	5.312.650	5.850.000	6.219.000	6.530.000
	A. Poreski prihodi	2.992.668	3.292.750	3.475.500	3.759.000	4.036.800
711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	3.649	3.100	3.400	3.500	3.500
713000	Zaostale uplate poreza na plaće	19	2.000	2.000	2.000	2.000
714000	Porez na imovinu	284.683	199.050	200.100	205.000	210.000
715000	Domaci porezi na dobra i usluge	0	800	900	1.000	1.000
716000	Porez na dohodak	1.236.520	1.637.100	1.762.000	1.883.400	2.016.800
717000	Prihodi od indirektnih poreza	1.467.780	1.450.700	1.507.000	1.664.000	1.803.400
719000	Ostali porezi	17	0	100	100	100
	B. Neporezni prihodi	620.550	624.700	624.200	630.000	636.000
721000	Prihodi od pod.aktivnosti i imovine	100	100	4.800	5.000	6.000
722000	Naknade i takse i prihodi od javnih usluga	620.450	624.600	619.400	625.000	630.000
723000	Novčane kazne	0	0	0	0	0
	C. Primici	2.204.648	1.397.800	1.750.300	1.830.000	1.857.200
	II NAMJENSKA SREDSTVA GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITA SRED.	2.204.648	1.395.200	1.750.300	1.830.000	1.857.200
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	2.136.323	1.321.200	1.635.000	1.710.000	1.732.200
733000	Donacije	65.865	0	10.000	10.000	10.000
740000	Kapitalni transferi	2.460	74.000	105.300	110.000	115.000
	III VIŠAK PRIHODA IZ PRETHODNOG PERIODA					
	UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE(I+II+III)	5.817.866	5.312.650	5.850.000	6.219.000	6.530.000

4.1 Porezni prihodi

4.1.1. Prihodi od indirektnih poreza

U Budžet Općine Doboј Istok prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda od indirektnih poreza uplaćuje se dio poreza na dodanu vrijednost (PDV), dio poreza koji pripada Direkciji cesta i dio poreza za finansiranje autocesta u FBiH, a uplaćuje se jedinicama lokalne samouprave prema zakonom određenim kriterijima.

Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je u DOB-u planiran u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti sa projekcijom rasta za predstojeći trogodišnji period.

Projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2024.godinu koji pripadaju općini Doboј Istok (sa Jedinštenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona i prihodi od regionalnih cesta TK) iznosi 1.507.000,00 KM, što je za 3,88 % više u odnosu na plan 2023.godine koji iznosi 1.450.700,00 KM.

Prema projekcijama datim od viših nivoa vlasti, predviđeni iznos prihoda od indirektnih poreza u 2025.godini je 1.664.000,00 KM i veći je za 10,42 % u odnosu na iznos projekcije za 2024.godinu, dok se u 2026.godini predviđa iznos od 1.803.400,00 KM i njegovo povećanje više je za 8,38 % u odnosu na projekcije za 2025.godinu.

Tabela 6. – Revidirana projekcija prihoda od Indirektnih poreza za 2023. godinu i period 2024-2026 godina za gradove/općine TK

Gradovi/Općine TK	Projekcija 2023	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
DOBOJ ISTOK	1.337.969,00	1.388.000,00	1.534.265,00	1.664.224,00

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) - septembar 2023.godine

Tabela 9. - Projekcije prihoda regionalnih cesta TK koje pripadaju Općini Doboј istok

PRIHODI OD DIREKCIJE CESTA TK	PROJEKCIJE			
	2023	2024	2025	2026
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta 717114	28.501	29.328	30.209	31.237
Prihodi od indir. poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa 717131	85.773	89.971	99.452	107.876
OPĆINA DOBOJ ISTOK	114.274	119.299	129.661	139.113

Izvor: Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona

4.1.2. Porez na dohodak

Projekcije prihoda od poreza na dohodak u periodu 2024.- 2026. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenim od strane Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) iz oktobra 2023. godine.

Prihodi od poreza na dohodak, u skladu sa datim projekcijama, u 2024. godini iznose 1.762.000,00 KM i veći su za 8,07 % u odnosu na plan 2023. godine, za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 1.630.400,00 KM.

Prihodi od poreza na dohodak prema projekcijama za 2025.godinu iznose 1.883.400,00 KM, što je za 6,89 % više u odnosu na 2024.godinu.

Rast ovih prihoda predviđa se i u 2026.godini za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 2.016.800,00 KM, što je za 7,08 % više u odnosu na iznos projekcije za 2025.godinu.

Tabela 7. – Revidirana projekcija prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2023.godinu i period 2024-2026. godina za gradove/općine TK

u KM

Gradovi/Općine TK	Projekcija 2023	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
DOBOJ ISTOK	1.630.398,00	1.762.046,00	1.883.388,00	2.016.774,00

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) - oktobar 2023.godine

4.1.3. Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i poklone, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu.

Porezi na imovinu uplaćuju se u korist računa javnih prihoda kantonalnog budžeta prema mjestu plaćanja, u skladu sa kantonalnim propisima.

Ove prihode kantonalni trezor raspoređuje kantonalnim i općinskim budžetima u omjeru i na način utvrđen kantonalnim propisima.

Projekcije ovih prihoda za Općinu Doboje Istok u 2024. godinu predviđaju iznos od 200.100,00 KM što je na razini prihoda iz 2023. godine dok je za 2025. godinu planiran iznos od 205.000,00 KM a za 2026. godinu planiran iznos od 210.000,00 KM, što čini povećanje od 2,50% na godišnjem nivou.

4.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- Komunalne naknade i takse
- posebne naknade
- ostali neporezni prihodi (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika)
- naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje (NKGZ, prihodi od rente)

Projekcije ovih prihoda za Općinu Doboje Istok u 2024. godinu predviđaju iznos od 624.200,00 KM što je na razini prihoda iz 2023. godine dok je za 2025. godinu planiran iznos od 630.000,00 KM a za 2026. godinu planiran iznos od 636.000,00 KM, što čini povećanje od 1,00% na godišnjem nivou.

4.3. Rizici po projekcije prihoda

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i nepredviđene promjene istih i dr.);
- makroekonomske pretpostavke;
- promjena nivoa zaduženosti Federalnog budžeta (otplate vanjskog duga FBiH);
- razvoj drugih događaja (efikasnost porezne uprave u kontroli naplate javnih prihoda, mogućnost elementarne nepogode).

Postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza zbog ogromnih nepoznanica u pogledu ratnih dešavanja u okruženju. Ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2024. -2026.godina je podložno svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) i rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza su usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svi rizici koje DEP pominje u svojim projekcijama po automatizmu predstavljaju i rizike za projekcije prihoda od indirektnih poreza, pošto svako odstupanje realizacije DEP-ovih parametara od njihovih projektiranih vrijednosti neizbježno dovodi i do odstupanja realiziranih od projektiranih prihoda od indirektnih poreza.

U DEP-ovim projekcijama iz marta 2022. godine navode da se rizici za njihove projekcije mogu klasificirati u dvije grupe, i to na vanjske i unutrašnje, pri čemu su vanjski rizici dosta izvjesniji i uticajniji na kretanje ekonomskog rasta u BiH.

Daljnja eskalacija ratnih dešavanja i kriza u okruženju, kao i jačanje inflatornih pritisaka kako na globalnom planu, tako u Bosni i Hercegovini zasigurno bi imali negativan utjecaj na potrošnju, investicije, vanjskotrgovinsku razmjenu a samim tim i na projekcije ekonomskog rasta u osnovnom scenariju.“

Veliki uticaj i rizik za stabilne projekcije prihoda za naredni period predstavlja vanjski dug FBiH, jer je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH predviđeno da se iz sredstava PDV-a, koja su sa JRT dodijele za finansiranje Federacije, kantona, općina i Direkcije cesta, prvo izvrši otplata vanjskog duga Federacije, te se onda vrši raspodjela ostatka sredstava na ostale korisnike.

Projekcije su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prenosa nadležnosti između jedinica lokalne samouprave i drugih nivoa vlasti, kao i zakonskih promjena u oblasti indirektnog oporezivanja.

5. Struktura potrošnje u javnom sektoru

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama.

S tim u vezi, razmotrene su pojedine kategorije troškova, uključujući plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar budžeta Općine Doboј Istok. Kao i prethodnih godina, planiranje budžeta će se oslanjati na načela stabilizacijskog djelovanja fiskalne politike kroz smanjenje javne potrošnje.

Općina Doboј Istok je opredijeljena za nastavak provođenja mjera štednje javne potrošnje u periodu 2024.- 2026. godine, čiji je osnovni cilj održavanje stabilnog fiskalnog sistema, održavanje budžetske ravnoteže i kontrola javne potrošnje.

Mjere štednje javne potrošnje će se nastaviti provoditi kao i u prethodnim godinama, kroz ograničavanje rasta tekućih rashoda te osiguranje aktivnog doprinosa povećanju investicionih aktivnosti. Ovo uključuje veću kontrolu troškova materijala i usluga, restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera, kao i realno planiranje nabavke stalnih sredstava.

6. Rashodi Budžeta Općine Doboj Istok

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda. Za pripremu podataka za DOB Općine Doboj Istok 2024. – 2026.godina, Općinska služba za poduzetništvo i financije poslala je dopis općinskim službama da dostave projekcije rashoda i vlastitih prihoda ukoliko se radi o prihodima po posebnim propisima i njihovom utrošku, kako bi mogla sve sumirati te u skladu sa projiciranim prihodima utvrditi rashodovnu stranu budžeta za naredne 3 godine. Takođe, dopisi su poslani i J.U. Centru za socijalni rad Doboj Istok i J.U. Za predškolski odgoj i obrazovanje „Dječija radost“ Doboj Istok s pozivom da dostave svoje trogodišnje planove. S tim u vezi, služba za poduzetništvo i finansije je pristupila izradi rashodovne strane DOB-a uzimajući u obzir obavljene konsultacije sa općinskim službama i pristigle zahtjeve. Utvrđen je prijedlog DOB-a 2024.- 2026.godina i isti je dostavljen Općinskom načelniku na dalje razmatranje i donošenje konačnog DOB-a 2024.-2026.godina. Uzimajući naprijed navedeno Općinski načelnik je donio dokument okvirnog budžeta DOB 2024.-2026.godina koji će se, uz Nacrt Budžeta za 2024.godinu, dostaviti općinskom vijeću kao informacija. Na bazi prethodno navedenog te u skladu sa projiciranim okvirom prihoda izrađene su gornje granice rashoda za naredni period unutar kojih će općinske službe razviti detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta za 2024.godinu.

U sljedećoj tabeli daje se pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta Općine Doboj Istok.

Tabela 11. - Rashodi, izdaci i finansiranje budžeta općine Doboj Istok za period 2024.-2026. godine

Ekonomski kod	OPIS	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
		2022.godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina	2026. godina
611100	Bruto plaće i naknade plaća	802.909	855.200	1.189.000	1.248.500	1.310.900
611200	Naknade troškova zaposlenih	112.325	119.800	142.500	150.000	157.200
612100	Doprinosi poslodavca	83.984	89.900	122.000	128.100	134.600
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	745.714	778.200	1.115.500	1.171.300	1.229.900
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	995.468	1.104.200	1.612.300	1.693.000	1.777.600
615000	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.768.539	2.282.750	1.618.700	1.775.600	1.864.800
822000	Izdaci za kupovinu dionica javnih pred.	0	0	50.000	52.500	55.000
823000	Finansiranje-Izdaci za otplate dugova	0	82.600	0	0	0
	UKUPNO	5.808.939 KM	5.312.650 KM	5.850.000 KM	6.219.000 KM	6.530.000 KM

Predviđeni rashodi u Dokumentu okvirnog budžeta općine Doboj Istok za period 2024. – 2026. godina, kako za izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih tako i za materijalne troškove odnose se samo na zaposlene u Općinskoj upravi jer po uspostavi Registra budžetskih korisnika javne ustanove i ostali korisnici budžeta nisu dobili status budžetskog korisnika i dalje su, do sticanja uslova na prelazak za budžetskog korisnika, ostali u tekućim transferima.

Planiran prosječan broj zaposlenih u Općini u periodu 2024.-2026. godina je 32.

Rashodi i izdaci finansirani iz budžeta u 2024. godini predviđaju se u iznosu od 5.850.000,00 KM, dok se u 2025. godini projiciraju u iznosu od 6.219.000,00 KM, a u 2026. godini u iznosu od 6.530.000,00 KM.

DOB biti polazna osnova za izradu Nacrta budžeta za 2024.godinu kada će se moći još realnije sagledati potrebe i prioriteta.

7. Budžetski prioriteti za period 2024. - 2026.godina

Osnovna funkcija DOB-a Općine Doboj Istok za period 2024.- 2026.godina, je da pored osiguranja fiskalne discipline budžetskih korisnika osigura alokaciju budžetskih sredstava u skladu sa strateškim prioritetima utvrđenim u Strategiji razvoja Općine Doboj Istok 2021 - 2027.godine.

Uzimajući u obzir nestabilnost ekonomije koja je po okončanju pandemije virusa Covid-19 dodatno produbljena inflatornim pritiscima nastalih eskalacijom rata u Ukrajini, kao i neizvjesnost njenog trajanja, prilikom određivanja gornjih granica rashoda krajnje se oprezno pristupilo planiranju budžeta vodeći se budžetskim principima uravnoteženosti i ekonomičnosti.

S toga je neophodno nastaviti mjere štednje i smanjenje potrošnje iz općinskog budžeta planiranih za razdoblje 2024.- 2026. godina na većini glavnih kategorija rashoda, obzirom da je cilj izrade Dokumenta okvirnog budžeta kreiranje kvalitetnijeg strateškog osnova za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta, kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima Općine.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda iskazanih u tabelarnom dijelu DOB za period 2024.- 2026. godine utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- Strategije razvoja Općine Doboj Istok 2021 - 2027.godine,
- utvrđenim prioritetima Općine Doboj Istok: održivost ekonomije, održivost okoliša, kvalitet života građana i socijalna uključenost,
- fiskalne politike Općine Doboj Istok i okvira raspoloživih sredstava;
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.

Vodeći principi na kojima je zasnovana Strategija razvoja Općine Doboj Istok 2021 - 2027.godine je kvalitet života građana, održivost ekonomije, održivost okoliša i socijalna uključenost.

Održivost, kao princip, integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva.¹⁷

Sastavni dio DOB-a čini i tabelarni pregled prihoda sa indikativnim gornjim granicama rashoda Općine Doboj Istok za period 2024.- 2026.godina.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) nakon usvajanja od strane načelnika općine Doboj istok, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Doboj Istok i dostavljen Općinskom vijeću Doboj Istok kao informacija.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA DOBOJ ISTOK
OPĆINSKI NAČELNIK
Broj: 01-04-25-123
Klokotnica, 16.11.2023.

OPĆINSKI NAČELNIK

Kemal Bratić